

Verantwoorde vogelfotografie

foto: Luc Hoogenstein

Hoe voorkom ik verstoring?

Vogelfotografie is een boeiende tak van sport, en de grote kunst is om vogels op een natuurlijke manier vast te leggen. Maar hoe zit dat nu met verstoring? Verstoring komt in de natuur ook gewoon voor. Denk bijvoorbeeld aan een slechtvalk die een groep spreeuwen de stuipen op het lijf jaagt, of een grote golf die een paar drieteenstrandlopers op het strand doet opvliegen. Verstoring wordt pas een probleem als het natuurlijk gedrag van vogels wordt beïnvloed. Een slechtvalk en een golf maken onderdeel uit van de dagelijkse gang van zaken voor vogels, maar een fotograaf die uren achter die ene bonte strandloper aankruipt waardoor het dier niet kan foerageren is dat niet. Zie hier meteen het gevaar van frequente verstoring: te weinig voedsel kan bijvoorbeeld leiden tot een verzwakte vogel die te weinig energie heeft voor de lange reis terug naar de broedgebieden in Noord-Europa, met alle gevolgen van dien.

Hoe herken ik verstoring?

De meeste mensen denken dat een vogel wegvliegt als hij wordt verstoord. Maar verstoring gebeurt al eerder. In principe wordt elke vogel die je benadert onrustig. Wees daarom alert op de volgende signalen, en stop als je ziet dat te portretteren vogel verstoringgedrag vertoont, dan ben je te dichtbij; neem meer afstand.

- De vogel kijkt op, wordt alert, stopt met waar hij mee bezig was (foerageren, poetsen) en begint vleugels te strekken.
- Blijft een vogel met voer in de snavel alsmat dicht in je buurt zitten, dan ben je te dicht bij het nest. Trek je terug en gun de vogel de kans zijn/haar jongen te voeren.
- De vogel loopt of zwemt langzaam weg.
- De vogel begint te alarmeren.
- Pas als de vogel geen andere opties meer heeft om u als 'vijand' weg te jagen, vliegt de vogel weg.

En blijf vooral ook op de omgeving letten, je kunt onbedoeld meer vogels en/of andere natuur verstoren dan alleen je 'model'.

Spelregels

Probeer verstoring zoveel mogelijk te voorkomen. Het zal elke fotograaf overkomen dat hij/zij wel eens een vogel verstoort, maar met bovenstaand rijtje in het achterhoofd ben je beter in staat om verstoring te herkennen en het te voorkomen. Hou bij het fotograferen van vogels de volgende spelregels in acht:

- Gebruik geen geluidsopnamen om vogels te lokken.
- Nestfotografie: leg de grootst mogelijke zorgvuldigheid aan de dag, laat vogels in alle rust hun eieren uitbroeden en jongen voeren, iedere verstoring heeft impact op zowel de volwassen vogels als op de kuikens.
- Voeren: met mate en hygiënisch.
- Houd rekening met andere natuurliefhebbers en omwonenden.
- Mocht je het nest vinden van een zeldzame broedvogel vinden, houd het voor je en meld het bij de lokale vogelwerkgroep, zodat zij mogelijk een oogje in het zeil kunnen houden.
- Gelukkig gebeurt het al vaak: spreek elkaar aan als een fotograaf te ver gaat.